

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2022

gemeente
gouda

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Lasten * € 1.000
19.018

Baten * € 1.000
3.629

Percentage van totale uitgaven
6%

Waar staat het programma voor?

Gouda is een bruisende, vitale en authentieke stad, waar de historie volop wordt beleefd. Goede voorzieningen en toonaangevende evenementen zijn cruciaal voor Gouda als aantrekkelijke stad om in te wonen en werken. Mede daarom investeert Gouda in de samenwerking in de binnenstad en de instandhouding van het cultureel erfgoed. Gouda 750 vormde een rode draad in 2022. Vele culturele organisaties, van groot tot klein, leverden een belangrijke bijdrage aan de viering van het jubileumjaar. Vanuit toerisme is ingezet op herstel van het aantal bezoekers na corona. Er is een nieuwe huisstijl ontwikkeld en campagnes en promotie zijn samen met partners vorm gegeven zodat een groter mediabereik gerealiseerd kon worden. Het aantal bezoekers laat al herstel zien richting de situatie voor corona. Gouda 750 heeft hierbij een katalyserende rol vervuld. Bewegen en sporten brengt mensen dichterbij elkaar. Dat geldt voor jong en oud, zowel via het sporten als via het verenigingsleven. In een stad met voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen is het goed en gezond leven.

Wat heeft Gouda bereikt?

Cultuur: De Cultuurnota 2023-2027 "Gouda Sterker met Cultuur" is vastgesteld en Rijksherstelmaatregelen cultuur zijn opnieuw uitgevoerd.

Sport: De Goudse Sportraad werd opgericht en meer dan 120 Gouwenaren gingen dankzij het Volwassenenfondssporten.

Toerisme en recreatie: De bij Cheese Valley betrokken gemeenten zetten de samenwerking voort in de vorm van een stichting en verstevigen de samenwerking met private partners. De kaders en prioriteiten voor de reserve Waterfonds zijn onderzocht en begin 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Gouda750: De activiteiten in het feestjaar Gouda 750 hebben vele organisaties en tienduizenden inwoners van Gouda met hun stad verbonden. Hoogtepunten waren het bezoek van Koning Willem-Alexander en een zinderend slotfeest.

Binnenstad: Samen met SBG is het Meerjarenprogramma binnenstad 2022-2026 opgesteld. De Horecavisie (Binnenstad) Gouda 2022-2028 is vastgesteld.

Cultuurhistorie: Dankzij de Regeling Gevelherstel Gouda 750 stond de stad er tijdens het feestjaar verzorgd bij. De instandhouding en verduurzaming van de historische panden krijgt constante aandacht en worden onder andere ondersteund door subsidieregelingen. Er is samen met de stad een ruimtelijke visie voor het stadhuis opgesteld.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

852000

Ontvangen bijdragen uit de stad in het kader van Gouda 750 in geld en in natura

8%

Leegstand Binnenstad (2022)

50,4 =

Percentage inwoners dat voldoet aan landelijke Beweegrichtlijn; geen nieuwe gegevens beschikbaar

3.5.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Cultuur

Gouda 750 vormde een rode draad in 2022. Vele culturele organisaties, van groot tot klein, leverden een belangrijke bijdrage aan de viering van het jubileumjaar.

Cultuurnota 2023-2027

In samenwerking met het lokale culturele veld is de Cultuurnota 2023- 2027 “Gouda Sterker met Cultuur!” opgesteld. Deze is op 21 september 2022 door de raad vastgesteld. Met deze nota en het bestuursakkoord “Geef Gouda Door!” is er meerjarig substantieel extra budget voor cultuur beschikbaar gekomen.

In de nota is aandacht voor ontwikkeling van het culturele veld na corona, het vergroten van het bereik onder de Goudse inwoners, diversiteit en inclusie, en de aantrekkelijkheid van Gouda als stad. Belangrijke acties zijn het opzetten van een cultureel Innovatiefonds, het versterken van het culturele netwerk en het stimuleren van Fair Practice. De Amateurkunstmakelaar is samen met de Stadsprogrammeur (voorheen Urban Curator) sleutelfiguur in het versterken van het culturele netwerk. De laatste zet ook met de C4 en andere (culturele) partners inclusieve projecten op.

Vanwege de effecten van COVID-19 was het nog niet zinvol om het traject rond de businesscase van de Goudse Schouwburg weer te hervatten. In de Cultuurnota is opgenomen dat dit tijdens de looptijd van de nota wordt opgepakt.

Ten aanzien van kunst in de openbare ruimte is opgenomen dat er een nulmeting zal worden uitgevoerd. Op basis daarvan zal het collectiebeheer worden verbeterd en een start worden gemaakt met herstelwerkzaamheden.

Herstelmaatregelen Cultuur na corona

Er heeft een derde ronde van de Tijdelijke Subsidieregeling COVID-19 culturele sector Gouda plaatsgevonden. In deze ronde hebben 17 organisaties subsidie ontvangen voor coronaschade, voor een totaalbedrag van € 377.600. Daarnaast hebben 11 projecten een bijdrage ontvangen in het kader van innovatie van het culturele aanbod, voor een totaalbedrag van € 93.774.

Door deze ronde heeft de gemeente Gouda het volledige compensatiebedrag van het Rijk voor de culturele sector ook daadwerkelijk hiervoor ingezet.

Doorontwikkeling Chocoladefabriek

In juni 2022 is de verbouwde en verduurzaamde Chocoladefabriek opgeleverd en deze is op 2 september feestelijk geopend in bijzijn van Staatssecretaris Uslu. Dit was ook het startschot voor de Techniekwerkplaats. De vraag naar technieklessen vanuit het onderwijs is groot. Ook Mirakel Musicaltheater, Libertum en VRSPACE hebben een plek in het nieuwe concept.

Project Zuidelijk Stationsgebied: kunstwerk De Telepoort

In 2022 is het schetsontwerp van Atelier ARI uitgewerkt tot een definitief ontwerp en is gestart met de constructie. Door de langere levertijden in verband met COVID-19 en weersomstandigheden op het moment van de geplande plaatsing, wordt de plaatsing nu voorzien in het voorjaar van 2023.

Impuls Jongerencultuur

Centrumgemeenten hebben via het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in november extra middelen ontvangen voor jongerencultuur. Deze Specifieke Uitkering Jongerencultuur van € 310.000 is ingezet om investeringen en projecten voor Goudse jongeren te realiseren. Onder andere een vervolg op het succesvolle project Express Yourself en een investering in de apparatuur en programmering van So What!

Sport

Sport en bewegen leveren een positieve bijdrage aan de bevordering van maatschappelijke participatie en betrokkenheid, en aan een actieve en gezonde levensstijl. Sport vormt bovendien voor een heel groot aantal inwoners een belangrijke daginvulling: als actief sporter, vrijwilliger, supporter of toeschouwer.

2022 was een jaar dat startte met corona en dat eindigde met de energiecrisis. Beide gebeurtenissen hadden vanzelfsprekend grote invloed op het sportleven in Gouda. Desondanks gebeurde er veel. Er werden subsidieaanvragen gedaan, het Volwassenenfonds begon steeds beter te lopen, er werd veel voorbereid voor sportieve voorzieningen in de buitenruimte en de Goudse Sportraad werd in het leven geroepen.

Opstellen nieuwe sportnota

Het proces om te komen tot een nieuwe sportnota is verschoven naar 2023.

Sport en bewegen in Westergouwe

Bij de inrichting van Westergouwe zijn, in samenhang met het Integraal Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers, ook een sportzaal en een multifunctioneel sportveld voorzien. De inrichting van de sportzaal en het multifunctionele sportveld zijn inmiddels ontworpen en in een Voorlopig Ontwerp (VO) vastgelegd.

Meerjarenstrategie en -onderhoud SPORT•GOUDA

De dienstverleningsovereenkomst met SPORT•GOUDA is in 2022 verlengd tot en met het jaar 2027. Voor de meerjarenonderhoudsplanung van de sportaccommodaties is continu aandacht, ook vanwege de extra gelden die in het bestuursakkoord beschikbaar zijn gesteld. SPORT•GOUDA heeft zich in 2022 voorbereid op de overstap naar een nieuwe cao, die de aantrekkelijkheid van het sportbedrijf op de arbeidsmarkt een impuls moet geven.

Uitvoering Gouds Sportakkoord

Diverse organisaties uit de stad deden een beroep op de SportakkoordPot. Een groot aantal acties uit het Sportakkoord werd in 2022 uitgevoerd, zoals het traject clubkadercoaching, dat bij een aantal verenigingen werd ingevoerd. Doel daarvan is trainers te begeleiden op het gebied van pedagogiek en het bieden van een positief sportklimaat.

Inzet van sport en bewegen in het sociaal domein

Het aantal aanvragen voor het Volwassenenfonds is in 2022 goed op gang gekomen. In totaal hebben 124 inwoners van 18 jaar of ouder met een minimuminkomen succesvol een aanvraag gedaan. In het bestuursakkoord is afgesproken ook de komende jaren budget beschikbaar te stellen voor deelname aan het Volwassenenfonds. Dankzij het Preventieakkoord is er ook geld beschikbaar voor kleding en materialen.

Er werden 7 aanvragen gedaan voor de Sportimpulsregeling, voor in totaal ongeveer € 60.000.

Uitvoeren Nota sportaccommodaties

Een kunstgrasveld op sportpark Oosterwei werd gerenoveerd en alle kunstgrasvoetvelden werden in het kader van de gemeentelijke zorgplicht voorzien van kantplanken en andere voorzieningen om te voorkomen dat rubber of plastic infill in de directe omgeving van de velden terecht komt. Ook werden veel voorbereidingen getroffen voor sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Realisatie daarvan kost echter tijd. Wel werden er openbare schaaktafels in de stad geplaatst en werd door de Groenalliantie, in samenwerking met initiatiefnemers uit de stad, een freerunplek gecreëerd in de Goudse Hout.

Doorontwikkeling Sportraad

In de zomer is de Goudse Sportraad opgericht. Na het publiceren van een vacaturetekst, het maken van een website en het voeren van sollicitatiegesprekken met 12 kandidaten, zijn uiteindelijk 8 Gouwenaren geselecteerd om zitting te nemen in de Sportraad. Allen hebben ze een grote affiniteit met sport en bewegen, beroepsmatig en/of als vrijwilliger.

Binnenstad Gouda

Meerjarenprogramma binnenstad

De samenwerking tussen de gemeente en de stakeholders in de binnenstad, verenigd in de Samenwerkende Binnenstadondernemers Gouda (SBG), is versterkt en voor de komende jaren geborgd in de opstelling van een gezamenlijk meerjarenprogramma dat gericht is op een aantrekkelijke, bruisende en economisch vitale binnenstad. Het Meerjarenprogramma binnenstad 2022 – 2026 benoemt 36 acties die bijdragen aan een het functioneren van de binnenstad. De uitvoering van de acties gebeurt door middel van jaarplannen die prioriteiten benoemen en afspraken over de financiering hiervan. De acties uit het meerjarenprogramma sluiten aan bij andere gemeentelijke programma's en beleidskaders, variërend van Zero Emissie Stadslogistiek, vergroening van de binnenstad, tot aan het op te stellen horeca-convenant.

Centrummanager

In september 2022 is een nieuwe centrummanager aangetrokken. De centrummanager wordt 50/50 gefinancierd door de gemeente en de SBG. Door inzet van de centrummanager zijn belangrijke stappen gezet gericht op continuering en verbeteren van de collectieve, duurzame afvalinzameling bij ondernemers in de binnenstad.

Werken met data

Via openbare databronnen beschikt de gemeente over allerlei waardevolle dataverzamelingen die kunnen bijdragen aan een beter zicht en begrip van de economische activiteiten in de (binnen)stad. Er is gestart met een werkgroep data met vertegenwoordigers van de gemeente en ondernemers uit de binnenstad, Go Stores en winkelcentrum Bloemendaal. Er is een verkenning uitgevoerd naar beschikbare databronnen. Op basis hiervan is besloten een kwartaalrapportage te laten opstellen die databronnen als Resono, Locatus en KSO (koopstromenonderzoek) verzamelt en duidt, om inzicht te geven in bezoekersaantallen en de herkomst van bezoekers. Om de meerwaarde van dit type rapportage te kunnen vaststellen is informatie over een langere periode nodig. Daarom wordt komend jaar nog een aantal kwartaalrapportages opgesteld.

Oprichting VBG

De Vereniging eigenaren Vastgoed Binnenstad Gouda (VBG) is het samenwerkingsplatform voor Goudse vastgoedeigenaren en makelaars. Omdat de VBG de belangen van haar leden bundelt en behartigt is het een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente. Dit heeft geleid tot een periodiek overleg tussen gemeente en het bestuur van de VBG waarin informatie wordt uitgewisseld over de leegstandsontwikkeling in de binnenstad en knelpunten worden aangekaart als het gaat om de leegstand.

Uitvoeren leegstandsverordening en subsidie Wonen boven winkels

De leegstand in Gouda is gestabiliseerd rond 8 procent. De gemeente heeft eigenaren van leegstaande panden aangeschreven met het oog op het verder terugdringen van de leegstand in de binnenstad en om hen te wijzen op de subsidieregeling Wonen boven winkels. Ook zijn gesprekken met eigenaren over de verhuurbaarheid van panden opgestart, onder andere via het vastgoedtafeloverleg.

De gemeente heeft de subsidie Wonen boven Winkels verstrekt voor de realisatie van vier appartementen. Daarnaast lopen er momenteel zeven aanvragen.

Horecavisie vastgesteld

Op 21 september is de Horecavisie (Binnenstad) Gouda 2022-2028 vastgesteld en aangenomen door de gemeenteraad. Hierin staat onder andere beschreven dat het college in de binnenstad, onder voorwaarden, meer ruimte wil maken voor horecazaken aan de Nieuwe Markt, de Kop van de Kleiweg en de Nieuwe Veerstal. Daarnaast zet Gouda in op een vergroting van het aantal hotelkamers. Tot slot zijn afhaal- en bezorgzaken als aparte categorie opgenomen in de nieuwe horecavisie.

Zondagopenstelling vrijegeven

De gemeenteraad heeft op 21 december 2022 een nieuwe winkeltijdenverordening vastgesteld. Dit heeft met name gevolgen voor de mogelijkheden voor openstelling van winkels op zon- en feestdagen. In de nieuwe winkeltijdenverordening zijn de koopzondagen in Gouda volledig vrijgegeven en mogen winkels op feestdagen ook geopend zijn tot 22.00 uur. Uitzondering is 4 mei, dan mogen winkels conform de Winkelwet tot uiterlijk 19.00 uur geopend zijn.

De gemeente is gestart met de verkenning van de mogelijkheid voor de realisatie van een inpandige fietsenstalling, inclusief toiletten.

Gouda 750

Gouda kijkt terug op een prachtig feestjaar. In 2022 hebben we met elkaar gevierd dat Gouda 750 jaar stadsrechten had. De opening van het feestjaar op 12 april had een koninklijk tintje door de komst van Koning Willem Alexander. Vele grote en kleine feesten en projecten zijn daarna in 2022 uitgevoerd.

De organisatie van Gouda 750 heeft 175 projectaanvragen ondersteund, waarvan er rond de 140 om een financiële bijdrage bij Fonds Gouda 750 hebben gevraagd. Ongeveer de helft hiervan viel buiten de gestelde kaders en spelregels, vond andere middelen om de activiteit te bekostigen of ging niet door. Rond de 75 aanvragen zijn gehonoreerd. Het Fonds Gouda 750 heeft de inleg van de gemeente, ruim € 1,2 miljoen, op een haar na verdubbeld, door sponsorgelden maar ook in natura, in de vorm van het leveren van goederen, de inzet van mensen of tijd.

Van de 175 aanvragen vond 30% plaats op wijkniveau, speelde 23% zich af in de binnenstad en richtte 47% zich op alle inwoners van Gouda. Deze percentages bieden inzicht in de spreiding van activiteiten en daarmee de betrokkenheid van bewoners uit alle delen van de stad. Er zijn bovendien gedurende de festiviteiten 300 centraal geregistreerde vrijwilligers op de been gebracht en nog eens 1.500 programmamakers en vrijwilligers in projecten in wijken. De inzet van de vrijwilligers is gewaardeerd tijdens een Goudgeversfeest waarbij ook Goudgeversspeldjes zijn uitgereikt.

Ruim een kwart van de activiteiten had een landelijke of internationale uitstraling. Beleef Het Wonder van Gouda, een combinatie van een bezoek aan de Sint Jan en Museum Gouda, trekt 79.755 bezoekers. 57.405 geïnteresseerden brengen een bezoek aan Beleef Gouda op grote hoogte vanaf het dak van de Sint Jan. Er komen 9.862 geïnteresseerden af op de expositie Gouda Maakt.

De gesubsidieerde evenementen, met name die plaatsvinden tijdens de feestperiode, sluiten zoveel mogelijk aan bij de opzet van het feestjaar.

19 juli, de datum waarop Gouda 750 jaar geleden stadsrechten kreeg van graaf Floris V, was met 39 graden Celsius de warmste dag van het jaar. In plaats van taart werden daarom op de Markt 2.798 gratis ijsjes uitgedeeld aan de inwoners en bezoekers. Voor de finale van Gouda 750 bereidden vijf Goudse bakkerijen, twee chocoladeateliers en een groenteboer gezamenlijk alsnog een XXL-taart. 1.300 Gouwenars mogen hiervan gratis proeven.

Bijzonder is de geboorte van baby Lars, de 75.000ste inwoner van Gouda tijdens het finaleweekend van het feestjaar. Van 15 tot 17 september was er in de stad een finale vol cultuur: verrassend theater, muziek, een projectie uit Japan, de XXL-taart en nog veel meer. Zelfs de af en toe vallende herfstbuitjes konden de pret niet drukken. Bezoekers wapenden zich met regenjassen en paraplu's om deel te kunnen nemen aan alles wat er op het programma stond. Een waardige afsluiting van een half jaar vol hoogtepunten en activiteiten, van de koninklijke opening op 12 april tot pareltjes van projecten die de kracht en veelkleurigheid van Gouda tot leven brachten.

Een prachtig beeldverslag van alle projecten en activiteiten rond Gouda 750 is verschenen in boekvorm, *Gouda 750 in beeld*.

Een deel van de 50 iconen die typerend zijn voor Gouda 750 krijgen een permanente plek in de stad, dit wordt nog uitgewerkt.

De 'erfenis' van Gouda 750 is opgehaald tijdens een avond voor programmamakers en vrijwilligers (Atelier 800).

Stadsmarketing

Gouda 750 was een springplank voor een vernieuwde aanpak van stadsmarketing. Met stadsmarketing wil de gemeente een beter imago bereiken en een hogere waardering van bezoekers, bewoners en bedrijven. Het is geen vorm van stadspromotie maar een strategische aanpak van het merk Gouda. In 2022 is het feestjaar gevierd en heeft de gemeente bij bepaalde activiteiten gewerkt aan de strategische positionering om Gouda nog beter en relevanter onder de aandacht te brengen. Deze aanpak vormt een van de bouwstenen voor een vernieuwd stadsmarketingbeleid.

Toerisme

In 2022 is ingezet op gezamenlijke regionale en landelijke campagnes vanuit toerisme en Gouda 750. Dit heeft ook bijgedragen als hersteloffensief corona. Daarnaast waren er 138 on- en offline publicaties en 361.360 unieke website bezoekers op Gouda 750 en WelkominGouda. Dit zijn veel grotere resultaten dan een 'standaard' jaar.

Er is flink ingezet op samenwerking met partners in de stad bij campagnes. Mede daardoor is een veel groter mediabereik gerealiseerd.

Voor toerisme is een nieuwe huisstijl geïntroduceerd, waardoor gezamenlijke campagnes met Gouda 750 naadloos op elkaar aansloten.

Er waren meer bezoekers in Gouda ten opzichte van 2019. In de eerste 3 maanden van 2022 was nog een lockdown. Vooral in de 2^e helft van het jaar was het herstel goed merkbaar. Gouda 750 heeft hier een katalyserende rol in gespeeld.

Vanaf 2022 geldt de registratieplicht voor (kleinschalige) vakantieverhuur en monitort de gemeente het aanbod in Gouda. In totaal zijn er 90 adressen geregistreerd. Voorheen waren er 35 adressen bekend bij de BSGR.

De gemeente zet in op extra hotelcapaciteit voor Gouda. Daarom werd ook in 2022 geïnvesteerd in zakelijk toerisme. Dit is van belang voor bestaande en nieuwe hotels. Samen met ondernemers in de binnenstad wordt onder de vlag 'Spot on Gouda' intensief samengewerkt om de zakelijke toerist naar Gouda te laten komen.

Kaas

Cheese Valley is een succesvolle manier om Gouda als kaasstad, en als attractieve poort naar de regio, te profileren. Gouda is de plek waar kaas bij de historie hoort maar ook waar je kaas culinair kan beleven. Er is elk jaar veel aandacht voor Cheese Valley in de media. De betrokken gemeenten zetten de samenwerking voort in de vorm van een stichting en verstevigen de samenwerking met private partners. De stichting is begin 2023 opgericht.

Na 2 jaar was het weer mogelijk de Gouda Kaasmarkt te organiseren. Het blijft van belang in te zetten op toekomstbestendigheid.

In juni heeft de allereerste boeren graskaas- en voorjaarszuivelkeuring plaatsgevonden in de Agnietenkapel. In september vond de vierde editie van de Gouda Cheese Awards tijdens de laatste kaasmarkt van het seizoen plaats.

Waterrecreatie

Helaas is het nog niet gelukt om in 2022 de nieuwe steiger aan de Korte Vest te realiseren vanwege een riooloverstort die nu eerst aangelegd moet worden. De verwachting is dat medio 2023 gestart kan worden met de aanleg. Van de provincie Zuid-Holland hebben wij uitstel ontvangen voor de door hen te verlenen subsidie. De herinrichting van de Agnietenstraat kan dan ook plaats gaan vinden.

In 2022 heeft, in opdracht van de gemeente, een nader onderzoek plaatsgevonden naar de intieme vaarroute door bureau Waterrecreatie Advies BV. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden ten behoeve van de reserve Waterfonds die door de raad is ingesteld. Omdat de raad de kaders en prioriteiten voor de inzet van deze middelen vast moet stellen was nader onderzoek noodzakelijk. Inmiddels zijn de uitkomsten van het rapport gedeeld met de gemeenteraad en is de raad akkoord gegaan met de kaders en prioriteiten. Als eerste prioriteit is de vaarverbinding Gouda-Reeuwijk genoemd om deze te optimaliseren. Onderzoek hiernaar vindt plaats. Wat betreft de intieme vaarroute vindt nu nader onderzoek plaats naar de St. Antheunisbrug in hoeverre deze verhoogd kan worden en wordt het overleg met partijen in de stad opgestart om te kijken hoe we met elkaar op kunnen trekken om een kwaliteitsverbetering in dit deel van de stad te realiseren.

In 2022 is een tijdelijke sanitaire unit gerealiseerd voor waterrecreanten aan de Regentesseplantsoen. Het streven is om in 2023 een permanente sanitaire voorziening te realiseren.

Cultuurhistorie

De subsidieregeling gevelherstel in het kader van Gouda 750

Bij 226 panden stuurden we succesvol aan op het uitvoeren van werkzaamheden en wegwerken van achterstallig onderhoud zonder subsidie te verlenen. In totaal zijn 86 aanvragen ingediend, waarvan er 64 zijn gehonoreerd.

In 2022 is de looptijd verlengd (tot einde van het jaar) en hierdoor konden meer eigenaren van de regeling gebruik maken. Deze regeling is een impuls geweest voor het herstel en opknappen van vele gevels in de binnenstad.

Uitvoering van de Instandhoudingsregeling Erfgoed Gouda 2020

Deze regeling is bedoeld voor planmatig onderhoud aan gemeentelijke monumenten. Het vraagt eigenaren vooruit te kijken door middel van een meerjarenonderhoudsplan waarmee dure restauraties (door bijvoorbeeld achterstallig onderhoud) worden voorkomen.

In 2021 hebben zeven monumenteneigenaren van deze regeling gebruik gemaakt. In 2022 hebben vier monumenteneigenaren een subsidieaanvraag ingediend.

Religieus Erfgoed ('Kerkenvisie')

De beheerders en eigenaren van het religieus erfgoed van Gouda en de gemeente hebben afspraken gemaakt om zowel de gebouwen als de historische bezittingen zorgvuldig en duurzaam voor het nageslacht te bewaren. In de visie is een aantal actiepunten voor de gemeente genoemd. Daaraan is in 2022 gewerkt. Omdat dit deels grotere trajecten zijn (en afhankelijk van invoering Omgevingswet), zoals randvoorwaarden in omgevingsplan en Verordening Fysieke Leefomgeving (VFLO), is dit een langlopend proces. Eind 2022 is door de gemeente een bijeenkomst georganiseerd voor kerkgenootschappen en andere geïnteresseerden, met onderwerpen die vanuit de kerken naar voren zijn gekomen, zoals crowdfunding.

Archeologie

Voor het Archeologisch Depot is een Plan van Aanpak geschreven. De collectie (vondsten, monsters, projectdocumentatie) wordt geïnventariseerd, gedigitaliseerd, geregistreerd, geconserveerd en vanaf 2026 meer toegankelijk voor het publiek, universiteiten/ wetenschappelijk onderzoekers, musea en SAMH. Er zijn dit jaar 300 analoge veldtekeningen geïnventariseerd en voorbereid voor scannen en verdere digitalisering. Er is een inventarisatie en conditiecheck gedaan op vondsten van organische materialen en metalen. De houten en leren vondsten zijn geconserveerd.

Parallel aan en onderdeel van de digitalisering van de archeologische collectie, is december 2022 een Plan van Aanpak voor de actualisatie van de Archeologische Basiskaart (ABK) Gouda opgesteld. Een deel van de archeologische onderzoeken tot en met 2022 is analoog in het depotarchief van de gemeente Gouda beschikbaar. Het doel is dat al het uitgevoerde onderzoek in Gouda digitaal 'op de kaart komt te staan' en hiermee toegankelijk wordt. Vanuit het gemeentelijke QGIS wordt een koppeling gemaakt met opgravingsrapporten. Fase 1 die vanaf december 2022 en 1e en 2e kwartaal 2023 wordt uitgevoerd, houdt in dat we al het uitgevoerde onderzoek in Gouda aan het inventariseren en analyseren zijn. Hierna volgt in het 3e en 4e kwartaal de digitalisering van de onderzoekslocaties in QGIS. Op basis van de analyse worden de bestaande kaart, de waarden en verwachtingen, opnieuw beoordeeld, wat leidt tot een nieuwe vast te stellen ABK (4e kwartaal 2023 - 1e kwartaal 2024).

In Westergouwe is diepgaand archeologisch onderzoek verricht voor de volgende planfase. Besluitvorming hierover volgt in 2023.

Evaluatie Regeling Erfgoed & Duurzaamheid

Per 1 januari 2020 is de Regeling Erfgoed en Duurzaamheid in werking getreden. De regeling heeft als doel om eigenaren van monumenten en panden binnen beschermd stadsgezicht inzicht te geven in de mogelijkheden voor verduurzaming. Na twee jaar is de wens ontstaan om de regeling (en het doelbereik) te evalueren, mede vanwege maatschappelijke ontwikkelingen en de energiecrisis. Eind 2022 is de uitvraag voor de evaluatie in de markt gezet. Begin 2023 wordt met de evaluatie gestart. Ook de AOK is betrokken bij het advies over beleid rond zonnepanelen.

Herbestemming en maatschappelijke benutting van erfgoed

De herbestemming en maatschappelijke benutting van erfgoed blijft van groot belang en vraagt creatieve oplossingen. De uitvoering ervan betreft hoofdzakelijk ambtelijke inzet die zich richt op het vinden van passende mogelijkheden en het ondersteunen van het ontwikkelproces. Daarnaast is het mogelijk om voor moeilijk te financieren, urgente, langdurig leegstaande objecten een lening met lage rente af te sluiten. Twee belangrijke en aansprekende voorbeelden van rijksmonumentale herbestemmingen zijn de Gouwekerk en het stadhuis op de Markt.

In 2022 is voor de Gouwekerk een nieuw plan voorgelegd dat kansrijk is voor inpassing in het rijksmonument. Daarin is ook verduurzaming van het kerkgebouw opgenomen.

Herbestemming stadhuis

In 2022 is met de stad nagedacht over de herbestemming. Ruim 700 Gouvenaars dachten mee over hoe de maatschappelijke betekenis en publieke waarde kan worden teruggebracht in het topmonument. De 3 waarden

daarvoor zijn vieren, inspireren en ontmoeten. De raad heeft afgelopen jaar ingestemd met de ruimtelijke visie voor het stadhuis. In 2023 start het ontwerpproces, waarin de ruimtelijke visie wordt uitgewerkt tot een plan waarin de verduurzaming en toegankelijkheid van het monument worden meegenomen. Met een ambitie van 52% CO2-reductie ligt de verduurzamingslat hoog.

Adviescommissie Omgevingskwaliteit

Er zijn verschillende ontwikkelingen geweest rondom de Adviescommissie Omgevingskwaliteit (AOK). In 2021 is de nieuwe adviescommissie geïnstalleerd, een samenvoeging van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) en de Commissie Cultuurhistorie. Echter waren de verordening en het Reglement van Orde van beide commissies hierop nog niet aangepast. Voor de transitie naar werken onder de Omgevingswet is in 2022 een groeimodel voor de AOK ontwikkeld. Hierop is het Reglement van Orde aangepast (vaststelling naar verwachting begin 2023) en de bijbehorende artikelen in de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFLO) Gouda. Hiermee wordt het beleid in lijn gebracht met de ingestelde AOK en voorbereid op de komst van de Omgevingswet.

Daarnaast is een nieuwe secretaris aangesteld, die nu onderdeel is van de ambtelijke organisatie, en heeft de secretaris ondersteuning gekregen in haar werkzaamheden.

3.5.2 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Begroot	Streefwaarde	Stand 2022
5. Sport, cultuur en recreatie	Bijdragen uit de stad in het kader van Gouda750		Stijging	Ultimo februari 2023 zijn bijdragen uit de stad in cash voor Fonds Gouda750 € 851.752. Voetnoot: Afhankelijk van een conservatieve of reële waardering van de bijdragen in natura heeft het Fondsbestuur de doelstelling om de inleg van de Gemeente Gouda (ad € 1,215 miljoen) te verdubbelen, bijna geheel of ruimschoots behaald.
5. Sport, cultuur en recreatie	Bestedingen bezoekers	2019: € 40,70 per persoon	Stijgende trend vanaf 2010	€ 38,40
5. Sport, cultuur en recreatie	Leegstand winkels gemeten in vloeroppervlak		Doel in 2023 (eind van collegeperiode) het leegstandspercentage in het kernwinkelgebied: 7% Doel in 2020: 8,6%	8%
5. Sport, cultuur en recreatie	Cultuurdeelname bij de gesubsidieerde culturele organisaties (zowel actief en als receptief)		Stijging	
5. Sport, cultuur en recreatie	Aantal inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de landelijke, recent aangescherpte, Beweegrichtlijn	50,40%	52,50%	50,4% (geen nieuwe informatie beschikbaar)
5. Sport, cultuur en recreatie	Planmatig onderhoud gemeentelijke monumenten op basis van meerjarig onderhoudsplan		Doelstelling: Stijgende trend	In 2022 hebben 3 pandeigenaren subsidie toegekend gekregen (2021: 7)

3.5.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2020	49,4	49,3	Minder dan 50	49,4

3.5.4 Wat heeft het gekost?

3.5.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	18.635	20.678	19.018	1.660
Baten	-3.314	-3.963	-3.629	-334
Saldo van baten en lasten	15.321	16.715	15.390	1.325
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.000	1.000	1.000	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.008	-1.159	-1.151	-8
Gerealiseerd resultaat	15.313	16.556	15.239	1.317

3.5.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.3 Recreatieve havens	Lasten	271	415	435	-20
2.3 Recreatieve havens	Baten	-108	-108	-101	-7
Saldo		162	306	333	-27
5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	6.784	7.033	6.651	383
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	-640	-980	-1.030	50
Saldo		6.144	6.054	5.621	433
5.2 Sportaccommodaties	Lasten	2.813	2.759	2.767	-9
5.2 Sportaccommodaties	Baten	-2.565	-2.565	-2.495	-70
Saldo		248	193	272	-79
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	Lasten	3.812	5.402	4.590	813
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	Baten	0	-310	-2	-308
Saldo		3.812	5.092	4.588	505
5.4 Musea	Lasten	2.287	2.215	2.208	7
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0
Saldo		2.287	2.215	2.208	7
5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	607	792	304	488
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	0	0	0	0
Saldo		607	792	304	488
5.6 Media	Lasten	2.062	2.062	2.064	-2
5.6 Media	Baten	0	0	0	0
Saldo		2.062	2.062	2.064	-2
Totaal saldo taakvelden		15.321	16.715	15.390	1.325

3.5.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
2.3 Recreatieve havens	27	N
Diverse kleine verschillen.	27	N
5.1 Sportbeleid en activering	433	V
Bij het winterplan was € 1.700.000 beschikbaar voor de Tijdelijke subsidieregeling energiecompensatie maatschappelijke organisaties gemeente Gouda. Uiteindelijk is een bedrag van € 290.000 aangevraagd en toegekend. Voorgesteld wordt de onderuitputting van het winterplan in 2022 in te zetten in 2023 ter dekking van de reële indexatie subsidies voor het jaar 2023.	470	V
Diverse kleine verschillen.	37	N
5.2 Sportaccommodaties	79	N
De opbrengsten van het zwembad waren iets te hoog begroot. De werkelijke inkomsten zijn conform de huurovereenkomst. De (niet-huur)opbrengsten vanuit buitensportaccommodaties zijn lager dan geraamd omdat de meeste verenigingen hun onroerendezaakbelastingen inmiddels rechtsreeks aan de BSGR betalen en niet meer via tussenkomst van de gemeente.	52	N
Diverse kleine verschillen.	27	N

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	505	V
Diverse kleine verschillen.	35	V
Bij het winterplan was € 1.700.000 beschikbaar voor de Tijdelijke subsidieregeling energiecompensatie maatschappelijke organisaties gemeente Gouda. Uiteindelijk is een bedrag van € 290.000 aangevraagd en toegekend. Voorgesteld wordt de onderuitputting van het winterplan in 2022 in te zetten in 2023 ter dekking van de reële indexatie subsidies voor het jaar 2023.	470	V
5.4 Musea	7	V
Diverse kleine verschillen.	7	v
5.5 Cultureel erfgoed	488	V
Restauraties Gemeentelijke Monumenten: ter dekking van in voorgaande jaren aangegane betalingsverplichtingen (op basis van de instandhoudingsregeling gemeentelijke monumenten) wordt voorgesteld om een bedrag van € 102.000 opnieuw beschikbaar te stellen.	102	V
Erfgoedvisie: ter dekking van in voorgaande jaren aangegane betalingsverplichtingen wordt voorgesteld om een bedrag van € 51.000 opnieuw beschikbaar te stellen.	51	V
Diverse kleine verschillen.	73	V
Erfgoedvisie: het blijkt dat het animo voor de Instandhoudingsregeling Gemeentelijke Monumenten minder hoog is dan voorzien. Het budgetdeel dat geen betrekking heeft op de in het verleden aangegane betalingsverplichtingen kan dit jaar vrijvallen.	254	V
Diverse kleine verschillen.	8	V
5.6 Media	2	N
Diverse kleine verschillen.	2	N

3.5.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Diverse kleine verschillen.	8	N
Totaal	8	N

3.5.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Streekarchief Midden-Holland	Het Streekarchief Midden-Holland bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de deelnemende gemeenten en Regio Midden Holland.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
SPORT•GOUDA B.V.	SPORT•GOUDA heeft als doel: het op economisch verantwoorde wijze beheren en exploiteren van de sportaccommodaties in Gouda ten behoeve van de sportbeoefening en vrijetijdsbesteding van de inwoners van Gouda en de regio; het ontwikkelen en verzorgen van sport- en activiteitenprogramma's ten behoeve van de inwoners van Gouda en de regio.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

De gebieden van de Groenalliantie zijn van groot recreatief belang voor Gouda en haar directe omgeving. De Groenalliantie werkt aan goed ingerichte en beheerde recreatiegebieden die bijdragen aan een actieve en gezonde samenleving. In de natuur- en recreatiegebieden is het onder andere mogelijk om te wandelen, fietsen, freerunnen, spelen, sporten, kanoën, varen, vissen, en te genieten van natuur en landschap.

Groenalliantie heeft ook in 2022 ingezet op de promotie van de recreatiegebieden, het verbeteren van de bestaande routenetwerken en andere voorzieningen in en om de natuur- en recreatiegebieden. Hiermee vergroot de bekendheid van de gebieden en wordt een bezoek aan de gebieden gestimuleerd. In 2022 is in de Goudse Hout een freerunpark geopend. Freerunners, maar ook andere sporters zoals CrossFitters en hardlopers, kunnen daar vrij sporten. Het speeleiland Eldorado is in 2022 opnieuw ingericht. Daarnaast is in 2022 het project 'Toekomstperspectief Oostpolder' opgestart. Doel van dit plan is een toekomstbestendige Oostpolder met een goede balans tussen natuurontwikkeling en recreatie zoals wandelaars en fietsers.

Streekarchief Midden-Holland

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen van 2022 is de voortgang van het 'Programma e-Depot Midden-Holland 2023-2026', met als doel om één voorziening te ontwikkelen waarbij informatieobjecten van (onder andere) de vijf deelnemende gemeentes en de ODMH, na overbrenging kunnen worden beheerd en toegankelijk gemaakt. Het aanbestedingstraject verloopt voorspoedig. Naar verwachting zal in 2023 een e-depotvoorziening tot stand komen. Daarnaast startte het Streekarchief met een Monitor Digitale Informatie in het kader van het archieftoezicht en ter voorbereiding op het e-depot. Deze monitor biedt een overzicht van in gebruik zijnde applicaties, geeft inzicht in de verwachte instroom, gebruikte bestandsformaten en een prognose van de aanwas van langdurig te bewaren digitale informatie. In 2023 zal de Monitor worden herhaald.

De overdracht en digitalisering van analoge archieven vorderde in 2022 gestaag. Het archief van de afdelingen Beheer openbare ruimte en Projecten openbare ruimte (BOR en POR, 48 meter) kon na bewerking worden overgedragen. Daarnaast bracht Gouda ook nog registers van de burgerlijke stand over. Belangrijke lopende projecten zijn de overdracht van het papieren secretarie-archief en de overdracht van het fotoarchief (ruim 50.000 foto's).

Het Streekarchief was nauw betrokken bij de festiviteiten rond Gouda 750, onder andere door de verspreiding van het boekje "Hoera, Gouda 750 jaar! Alles wat je altijd al wilde weten over het stadsrecht", gesubsidieerd uit het Fonds Gouda 750. In de laatste week van het jaar werd het 'digitale' archief van het Fonds Gouda 750 symbolisch aan het Streekarchief overgedragen. Daarmee is dit het eerste *digital born* archief dat door het Streekarchief in beheer is genomen.

Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de haven- en liggelden als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordening opgelegd

SPORT•GOUDA

In 2022 heeft SPORT•GOUDA net als andere jaren gemeentelijke gymzalen, sportzalen, sporthallen en het zwembad geëxploiteerd. Dat gebeurde in het begin van 2022 vanwege corona met de nodige beperkingen. Naast alle overige reguliere werkzaamheden op het gebied van verenigingsondersteuning, sportstimulering en Gouda Goed Bezig, realiseerde SPORT•GOUDA een aantal renovaties op de buitensportparken. Een kunstgrasveld op sportpark Oosterwei werd gerenoveerd en alle kunstgrasvoetvelden werden in het kader van de gemeentelijke zorgplicht voorzien van kantplanken en andere voorzieningen om te voorkomen dat rubber of plastic infill in de directe omgeving van de velden terecht komt. In het voorjaar van 2022 verlengden gemeente en SPORT•GOUDA hun dienstverleningsovereenkomst die nu doorloopt tot einde 2027. Ten slotte bereidde SPORT•GOUDA zich in 2022 voor op de overstap naar een andere cao.

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Lasten * € 1.000
11.340

Baten * € 1.000
363

Percentage van totale uitgaven
4%

Waar staat het programma voor?

Het programma Leefbaarheid en veiligheid omvat een breed scala aan onderwerpen, van de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit, woninginbraken en andere High Impact Crime, de aanpak op radicalisering en polarisatie, tot de aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast. In 2022 is het traject gestart om te komen tot een nieuwe Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2024-2027. Hoewel de resultaten over 2022 positief stemmen is duidelijk dat de leefbaarheid en veiligheid om blijvende investering vraagt.

Wat heeft Gouda bereikt?

Daling aantal woninginbraken

In 2022 is het aantal woninginbraken (155) licht gestegen (13%) ten opzichte van vorig jaar (137). Na een forse daling van 50% in 2021 en gezien de coronamaatregelen die toen nog grotendeels van kracht waren, werd een stijging voorzien. Gouda wijkt wat dat betreft niet af van het landelijke beeld. De gestelde doelstellingen voor 2022 zijn hierdoor echter niet behaald. Ten opzichte van 2019 (277) is er sprake van een afname van 44%. Vergeleken met de situatie in 2015/2016, is het aantal woninginbraken stabiel laag.

Afname jeugdcriminaliteit

In 2022 is actief ingezet op een duurzame en domein overstijgende samenwerking tussen het sociaal domein, onderwijs en het veiligheidsdomein. Op frequente basis is er afstemming met ketenpartners. Er zijn in 2022 minder meldingen jeugdoverlast gedaan (-33%). De sluitende aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit hebben hier mogelijk aan bijgedragen.

Tegengaan van ondermijning en drugscriminaliteit

In het afgelopen jaar zijn drie woningen gesloten na de vondst van soft- of harddrugs. Daarnaast is tweemaal een last onder dwangsom opgelegd en zijn drie waarschuwingen uitgedeeld. Frequent worden preventieve integrale controles met diverse partners gehouden, waaronder de arbeidsinspectie, politie, omgevingsdienst en belastingdienst. In 2022 zijn vier pandencontroles, drie horecacontroles en een garageboxencontrole gehouden.

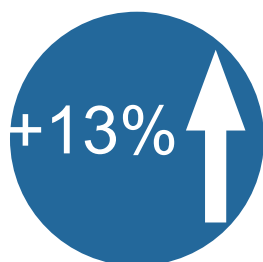
Voorkomen van radicalisering en polarisatie

In samenwerking met de ketenpartners uit het casuoverleg radicalisering zijn contacten onderhouden met (mogelijk) radicaliserende personen en is gewerkt aan nazorg detentie, re-integratie en monitoring van Goudse terugkeerders. Cursussen opvoedingsondersteunings- en weerbaarheidsbijeenkomsten zijn aangeboden. Ook zijn professionals opgeleid en getraind ten aanzien van de verschillende vormen van radicalisering.

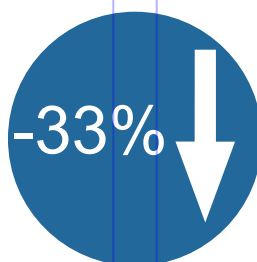
Stadstoezicht

In het eerste kwartaal van 2022 lag de focus van de afdeling Stadstoezicht nog op de inzet rond corona. Per 1 april is overgegaan van het handmatig uitvoeren van parkeercontroles naar de inzet van een scanauto. Met betrekking tot afval is het aantal controles opgevoerd, inclusief eventuele boetes. In de zomer is met de havendienst een grootschalig evenement in het kader van Gouda 750 begeleid, dit naast alle extra inzet bij doorvaartroutes. Rond de Jaarwisseling zijn extra surveillances uitgevoerd in de vuurwerkvrije gebieden. In 2022 is gestart met het invoeren van een spreekuur met een BOA in de wijk. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

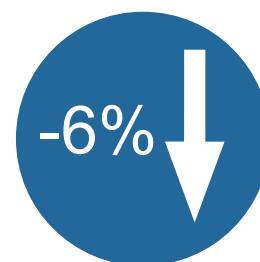
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Resultaat aantal woninginbraken

Resultaat meldingen jeugdoverlast

Resultaat aantal meldingen conflictbemiddeling en burenruzie